

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2019-03-22

Nr. 4R-412-(6.13)

DĖL TEISĖJŲ TARYBOS NUTARIMO „DĖL TEISMŲ SISTEMOS VIDINIO INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS TEIKIMO KANALO ADMINISTRAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

Nacionalinė teismų administracija (toliau – Administracija), įgyvendindama Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo 16 straipsnio 1 dalies nuostatas bei vykdydama Teisėjų tarybos 2019 m. sausio 25 d. protokolinį nutarimą steigti vieną informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą Administracijai ir teismams, parengė ir teikia tvirtinti Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl Teismų sistemos vidinio informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Projektas).

Projekto tikslas – reglamentuoti informacijos apie pažeidimus Lietuvos Respublikos teismuose ir (arba) Administracijoje teikimo Administracijoje veikiančiu vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu, pranešimų priėmimo, juose pateiktos informacijos apie pažeidimą vertinimo, nagrinėjimo ir asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimus, informavimo tvarką, siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo ir kitų pranešėjų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų laikymąsi ir įgyvendinimą.

Projekte nustatoma, kad teismų sistemos vidinis informacijos apie pažeidimus teikimo kanalas yra *Administracijoje sukurta* ir taikoma informacijos apie pažeidimus, kurie padaryti Administracijoje ir (arba) teismuose, teikimo, tyrimo ir asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimus, informavimo, procedūra.

Projekte įtvirtinama, kad vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą administruoja, juo gautą informaciją apie pažeidimus nagrinėja, asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimus, konfidencialumą užtikrina bei kitas teisės aktuose numatytas funkcijas atlieka *kompetentingas subjektas, t. y. Administracijos direktoriaus įsakymu paskirtų Administracijos darbuotojų grupė*, bei nustatoma, kad už vidinio informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo funkcionavimo užtikrinimą yra *atsakingas Administracijos direktorius*.

Projektas suderintas su Teisėjų tarybos Teisės aktų projektų rengimo ir Teismų administravimo komitetais, taip pat teiktas derinti Lietuvos Respublikos teismams. Gautos pastabos užfiksuotos ir įvertintos pridedamoje derinimo pažymoje.

Atkreiptinas dėmesys, kad derinant Projektą gautas siūlymas įtvirtinti, jog Projekto 17.4 papunktyje nurodytas sprendimas atsisakyti nagrinėti pranešimą gali būti skundžiamas teisės aktų nustatyta tvarka. Dėl šio siūlymo pažymėtina, kad nei Vidinių informacijos apie pranešimus teikimo kanalų įdiegimo ir jų funkcionavimo užtikrinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 14 d. nutarimu Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo įgyvendinimo“, nei Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatyme nėra nustatyta, kad atsisakymas nagrinėti informaciją apie pažeidimą būtų skundžiamas. Paminėtina ir tai, kad, pagal Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 4 punktą, asmuo dėl pažeidimo kreipiasi tiesiogiai į kompetentingą instituciją, kai informacija apie pažeidimą buvo pateikta per vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą, tačiau atsakymas nebuvo gautas arba *nebuvo imtasi veiksmų reaguojant į pateiktą informaciją, arba priemonės, kurių buvo*

LIETUVOS
TEISMAI

imtas, buvo neveiksmingos. Taigi, manytina, kad atsisakius nagrinėti pranešimą, asmuo gali kreiptis tiesiogiai į kompetentingą instituciją (prokuratūrą), tačiau toks kreipimasis nebūtų laikomas kompetentingo subjekto sprendimo apskundimu.

Vis dėlto Lietuvos Respublikos Konstitucija garantuoja asmeniui teisę kreiptis į teismą, jei jis mano, kad jo teisės ar teisėti interesai buvo pažeisti. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs, kad teisinis reguliavimas, įtvirtinantis asmens teisės į savo teisių ir laisvių teisminę gynybą įgyvendinimo tvarką, turi atitikti *inter alia* iš konstitucinio teisinės valstybės principo kylančią teisinio aiškumo reikalavimą ir įstatymų leidėjas privalo įstatymuose aiškiai nustatyti, kaip ir į kokią teismą asmuo gali kreiptis, kad iš tikrųjų galėtų įgyvendinti savo teisę kreiptis į teismą dėl savo teisių ir laisvių pažeidimo (žr., pvz., 2006 m. lapkričio 27 d. Konstitucinio Teismo nutarimą). Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, siūlytina Teisėjų tarybai svarstyti, ar Projekte įtvirtinti bendrą nuostatą, kad *Administracijos veiksmai ar neveikimas, susiję su šio Aprašo nuostatų įgyvendinimu, gali būti skundžiami teisės aktų (arba nurodant konkrečiai – Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo) nustatyta tvarka.*

Atkreiptinas dėmesys, kad siekiant teisinio aiškumo bei laikantis iš Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo kylančio reikalavimo užtikrinti pranešimą patekusio asmens duomenų apsaugą ir garantuoti jo pateiktos informacijos konfidencialumą, Projekto nuostatos patikslintos, nustatant, kad *Administracijos ir teismo valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, kuriems pagal pareigas tapo žinomi asmens, patekusio informaciją apie pažeidimą, asmens duomenys arba tokios informacijos turinys, privalo užtikrinti minėtos informacijos ir asmens duomenų konfidencialumą tiek darbo metu, tiek po jo.*

Siūlytina pritarti teikiamam Teisėjų tarybos nutarimo Projektui.

Priėmus Teisėjų tarybos nutarimą „Dėl Teismų sistemos vidinio informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, jis skelbtinas Teisės aktų registre.

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 5 lapai.
2. Projekto derinimo pažyma, 4 lapai.

Direktoriaus pavaduotojas,
atliekantis direktoriaus funkcijas

Antanas Jatkevičius

TEISĖJŲ TARYBA

NUTARIMAS

**DĖL TEISMŲ SISTEMOS VIDINIO INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS TEIKIMO
KANALO ADMINISTRAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2019 m. d. Nr. 13P- (7.1.2)
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo 16 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 120 straipsnio 17 punktu, Teisėjų taryba n u t a r i a:

1. Patvirtinti Teismų sistemos vidinio informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo administravimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas) (pridedama).

2. Pavesti:

2.1. teismų pirmininkams paskirti atsakingus asmenis, kurie su Aprašu supažindintų visus teismo teisėjus, teismo valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis;

2.2. Nacionalinės teismų administracijos direktoriui paskirti atsakingus asmenis, kurie su Aprašu supažindintų visus Nacionalinės teismų administracijos valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis.

Pirmininkas

Sekretorius

TEISMŲ SISTEMOS VIDINIO INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS TEIKIMO KANALO ADMINISTRAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Teismų sistemos vidinio informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo administravimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) tikslas – reglamentuoti informacijos apie pažeidimus Lietuvos Respublikos teismuose ir (arba) Nacionalinėje teismų administracijoje (toliau – Administracija) teikimo Administracijoje veikiančiu vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu, pranešimų priėmimo, juose pateiktos informacijos apie pažeidimą vertinimo, nagrinėjimo ir asmens informavimo tvarką, siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo ir kitų pranešėjų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų laikymąsi ir įgyvendinimą.

2. Administracijoje gauti pranešimai priimami, registruojami, nagrinėjami, pranešėjų apsaugos priemonės užtikrinamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymu, kitais teisės aktais ir šiuo Aprašu.

3. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Administracijos ar teismo darbuotojas** – teisėjas, Administracijos ar teismo valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį.

3.2. **Asmuo, teikiantis informaciją apie pažeidimą**, – asmuo, kuris kompetentingam subjektui pateikia informaciją apie pažeidimą teisme ir (arba) Administracijoje, su kuriais jį sieja ar siejo tarnybos ar darbo santykiai arba sutartiniai santykiai (konsultavimo, rangos, stažuotės, praktikos, savanorystės ir pan.).

3.3. **Kompetentingas subjektas** – Administracijos direktoriaus įsakymu paskirtų Administracijos darbuotojų grupė, kuri administruoja vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą, nagrinėja juo gautą informaciją apie pažeidimus, užtikrina asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimus, konfidencialumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus, ir atlieka kitas Vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo kanalų įdiegimo ir jų funkcionavimo užtikrinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 14 d. nutarimu Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo įgyvendinimo“, numatytas funkcijas.

3.4. **Pažeidimas** – teisme ir (arba) Administracijoje galbūt rengiama, daroma ar padaryta nusikalstama veika, administracinis nusižengimas, tarnybinis nusižengimas ar darbo pareigų pažeidimas, taip pat šiurkštus privalomų profesinės etikos normų pažeidimas ar kitas grėsmę viešajam interesui keliantis arba jį pažeidžiantis teisės pažeidimas, apie kuriuos pranešėjas sužino iš savo turimų ar turėtų tarnybos, darbo santykių arba sutartinių santykių su teismu ir (arba) Administracija.

3.5. **Vidinis informacijos apie pažeidimus teikimo kanalas** – Administracijoje šiame Apraše nustatyta tvarka sukurta ir taikoma informacijos apie pažeidimus Administracijoje ir (arba) teismuose teikimo, tyrimo ir asmens informavimo procedūra.

3.6. Kitos šiame Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatyme ir kituose pranešėjų apsaugą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

II SKYRIUS

INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS TEIKIMAS

4. Apie pažeidimą pranešti vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu gali bet kuris asmuo, kurį su Administracija ar teismu sieja ar siejo tarnybos ar darbo santykiai arba sutartiniai santykiai (konsultavimo, rangos, stažuotės, praktikos, savanorystės ir pan.).

5. Informacija apie pažeidimus pateikiama raštu. Asmuo, teikiantis informaciją apie pažeidimą, turi užpildyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytos formos pranešimą. Pranešimo forma skelbiama interneto svetainėje www.teismai.lt ir teismų interneto svetainėse. Jeigu asmuo, teikiantis informaciją apie pažeidimą, nesilaiko pranešimo formos reikalavimo ir apie pažeidimą praneša laisvos formos pranešimu, pranešime būtina nurodyti, kad jis teikiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymu. Pranešime asmuo turi nurodyti, kas, kada, koku būdu ir kokį pažeidimą padarė, daro ar rengiasi padaryti ir pan., sužinojimo apie pažeidimą datą ir aplinkybes, savo vardą, pavardę, asmens kodą, darbovietę, kitus kontaktinius duomenis ir, jei įmanoma, pateikti bet kokius turimus dokumentus, duomenis ar informaciją, atskleidžiančią galimo pažeidimo požymius.

6. Asmuo, teikiantis informaciją apie pažeidimą, pranešimą kompetentingam subjektui gali pateikti šiais būdais:

6.1. tiesiogiai atvykęs į Administraciją (L. Sapiegos g. 15, 10312 Vilnius);

6.2. atsiųsdamas pranešimą šio Aprašo 6.1 papunktyje nurodytu adresu paštu. Siunčiant pranešimą paštu po Administracijos pavadinimu turi būti nurodoma žyma „KOMPETENTINGAM SUBJEKTUI ASMENIŠKAI“;

6.3. atsiųsdamas pranešimą elektroninio pašto adresu praneseju.apsauga@teismai.lt.

III SKYRIUS

PRANEŠIMŲ PRIĖMIMAS IR REGISTRAVIMAS

7. Pranešimų priėmimas organizuojamas Administracijos buveinėje.

8. Vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu pateiktas pranešimas perduodamas tiesiogiai kompetentingam subjektui, kuris tą pačią darbo dieną pranešimą užregistruoja Administracijos dokumentų valdymo sistemoje atskirame registre. Jei pranešimas pateikiamas ne darbo valandomis, šiame Aprašo punkte nurodytus veiksmus kompetentingas subjektas atlieka kitą darbo dieną.

9. Jeigu pranešimas pateikiamas tiesiogiai ar atsiunčiamas paštu Administracijai arba teismui be nuorodos, kad jis adresuotas kompetentingam subjektui asmeniškai, dokumentų valdymo funkcijas atliekantis Administracijos ar teismo padalinys ar darbuotojas pranešimo Administracijos ar teismo dokumentų valdymo sistemos gautų dokumentų registre ar popieriniame gautų dokumentų žurnale neregistruoja, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo pranešimo gavimo dienos, jį nuskaito ir jo skaitmeninę kopiją persiunčia kompetentingam subjektui šio Aprašo 6.3 papunktyje nurodytu elektroninio pašto adresu, arba, jeigu pranešimas gautas Administracijoje, perduoda jį kompetentingam subjektui. Teisme gautas pranešimo originalas nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo pranešimo gavimo dienos, persiunčiamas kompetentingam subjektui registruotu paštu po Administracijos pavadinimu nurodant žymą „KOMPETENTINGAM SUBJEKTUI ASMENIŠKAI“.

10. Pranešimas, gautas kitu elektroninio pašto adresu (pvz., bendruoju teismo ar Administracijos elektroninio pašto adresu ir pan.), nei nurodyta šio Aprašo 6.3 papunktyje, Administracijos ar teismo dokumentų valdymo sistemos gautų dokumentų registre ar popieriniame gautų dokumentų žurnale neregistruojamas ir nedelsiant, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo pranešimo gavimo dienos, persiunčiamas kompetentingam subjektui šio Aprašo 6.3 papunktyje nurodytu elektroninio pašto adresu.

11. Šio Aprašo 9 ir 10 punktuose nustatyta tvarka gautas ir (ar) persiųstas elektroniniu paštu pranešimas turi būti ištrintas nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo persiuntimo kompetentingam subjektui dienos.

12. Jeigu asmenų aptarnavimo Administracijoje ar teisme tvarka užregistravus asmens prašymą, pareiškimą ar skundą vėliau paaiškėja, kad jame pateikta informacija patenka į Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo reguliavimo sritį, apie tai nedelsiant informuojamas kompetentingas subjektas šio Aprašo 9 ir 10 punktuose nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS

PRANEŠIME PATEIKTOS INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMĄ VERTINIMAS, NAGRINĖJIMAS, SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS

13. Kompetentingas subjektas, gavęs pranešimą, kuris atitinka šio Aprašo 5 punkte nustatytus reikalavimus, nuo pranešimo gavimo momento užtikrina jį pateikusio asmens konfidencialumą ir nedelsdamas imasi vertinti gautą informaciją apie pažeidimą.

14. Kompetentingas subjektas, gavęs informaciją apie pažeidimą, privalo:

14.1. užtikrinti, kad gauta informacija apie pažeidimą ir su tuo susiję duomenys būtų laikomi saugiai ir su jais galėtų susipažinti tik tokia teisę turintys ir informaciją apie pažeidimą nagrinėjantys asmenys;

14.2. informaciją apie pažeidimą pateikusiam asmeniui pageidaujant nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo informacijos gavimo dienos, raštu jį informuoti apie tokios informacijos gavimo faktą;

14.3. patikrinęs pateiktą informaciją apie pažeidimą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo informacijos gavimo dienos raštu pranešti asmeniui apie jo pateiktos informacijos nagrinėjimo eigą arba atsisakymą šią informaciją nagrinėti;

14.4. išnagrinėjęs asmens pateiktą informaciją, nedelsdamas raštu pranešti asmeniui apie priimtą sprendimą, nagrinėjimo rezultatus ir veiksmus, kurių buvo imtasi arba planuojama imtis, nurodyti priimto sprendimo apskundimo tvarką. Nustačius pažeidimo padarymo faktą, kompetentingas subjektas informuoja informaciją apie pažeidimą patekusį asmenį apie pažeidimą padariusiems asmenims pritaikytą ar taikytiną atsakomybę;

14.5. konsultuoti asmenį, patekusį informaciją apie pažeidimą, dėl jam galimo ar daromo neigiamo poveikio, susijusio su informacijos apie pažeidimą pateikimo faktu, dėl jo teisių gynimo būdų ar priemonių, jei asmuo to prašo.

15. Kompetentingas subjektas, atlikęs informacijos apie pažeidimą vertinimą ir nustatęs, kad:

15.1. pranešime pateikta informacija priskirtina nagrinėti išimotinei Lietuvos Respublikos prokuratūros kompetencijai, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo pranešimo gavimo dienos, persiunčia jį Lietuvos Respublikos prokuratūrai ir apie tai praneša pranešimą pateikusiam asmeniui;

15.2. iš pranešime nurodytos informacijos yra pagrindas manyti, kad galbūt buvo padarytas kitas, išimotinei Lietuvos Respublikos prokuratūros kompetencijai nepriskirtas nagrinėti, teisės aktų pažeidimas, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pranešimo gavimo dienos, persiunčia jį institucijai, įgaliotai tirti tokius pažeidimus, ir apie tai praneša pranešimą pateikusiam asmeniui.

16. Kompetentingas subjektas nenagrinėja pranešimų ir apie tai praneša informaciją apie pažeidimą pateikusiam asmeniui, jeigu:

16.1. pateikta informacija apie pažeidimą neatitinka Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo nuostatų;

16.2. pranešimas grindžiamas akivaizdžiai tikrovės neatitinkančia informacija;

16.3. asmuo į kompetentingą subjektą kreipiasi pakartotinai dėl tų pačių aplinkybių, kai prieš tai pateikta informacija apie pažeidimą Apraše nustatyta tvarka buvo išnagrinėta ir dėl jos priimtas sprendimas.

17. Kompetentingas subjektas, atlikęs informacijos apie pažeidimą vertinimą, priima vieną iš šių sprendimų:

17.1. persiųsti pranešimą pagal kompetenciją kitai institucijai nustačius šio Aprašo 15.1–15.2 papunkčiuose nurodytas aplinkybes;

17.2. kreiptis į Administracijos direktorių ar teismo pirmininką atitinkamai dėl Administracijos ar teismo darbuotojo galimai padaryto tarnybinio nusižengimo tyrimo;

17.3. kreiptis į Teisėjų etikos ir drausmės komisiją dėl teisėjo galimai padaryto Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalyje numatyto nusižengimo;

17.4. atsisakyti nagrinėti pranešimą, jei yra bent vienas iš šio Aprašo 16 punkte nurodytų pagrindų.

V SKYRIUS ADMINISTRACIJOS IR TEISMO DARBUOTOJŲ ATSAKOMYBĖ

18. Administracijos ir teismo valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, kuriems pagal pareigas tapo žinomi asmens, pateikusių informaciją apie pažeidimą, asmens duomenys arba tokios informacijos turinys, privalo užtikrinti minėtos informacijos ir asmens duomenų konfidencialumą tiek darbo metu, tiek po jo. Už šių bei kitų Aprašo nuostatų pažeidimą Administracijos ir teismo darbuotojams taikoma įstatymuose numatyta atsakomybė.

19. Už vidinio informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo funkcionavimo užtikrinimą atsakingas Administracijos direktorius.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Kompetentingas subjektas ne rečiau kaip kartą per metus apibendrina informacijos apie pažeidimus gavimo, nagrinėjimo praktiką ir kaupia statistinius duomenis apie pranešimų skaičių, jų vertinimo rezultatus, apibendrintą informaciją apie pažeidimus, kurie buvo atskleisti remiantis asmenų pateikta informacija. Šiame Aprašo punkte nurodytą informaciją ir statistinius duomenis kompetentingas subjektas teikia Administracijos direktoriui ir Teisėjų tarybai.

21. Aprašas ir informacija apie Administracijoje veikiančią vidinę informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą skelbiami interneto svetainėje www.teismai.lt ir teismų interneto svetainėse.

22. Už Aprašo nuostatų laikymosi priežiūrą ir jose reglamentuotų nuostatų vykdymo kontrolę bei periodišką, ne rečiau kaip kartą per 2 metus, Aprašo peržiūrėjimą atsakingas kompetentingas subjektas, kuris, įvertinęs Aprašo taikymo praktiką, esant poreikiui, inicijuoja Aprašo atnaujinimą.

DERINIMO PAŽYMA

DĖL TEISĖJŲ TARYBOS NUTARIMO „DĖL TEISMŲ SISTEMOS VIDINIO INFORMACIJOS APIE PAŽEIDIMUS TEIKIMO KANALO ADMINISTRAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

Nacionalinė teismų administracija (toliau – Administracija), įgyvendindama Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo 16 straipsnio 1 dalies nuostatas bei vykdydama Teisėjų tarybos 2019 m. sausio 25 d. protokolinį nutarimą, parengė Teisėjų tarybos nutarimo „Dėl Teismų sistemos vidinio informacijos apie pažeidimus teikimo kanalo administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Projektas). Projektas buvo teiktas derinti Teisėjų tarybos Teisės aktų projektų rengimo bei Teismų administravimo komitetams (toliau – Komitetai) ir teismams. Gautos pastabos užfiksuotos ir įvertintos šioje derinimo pažymoje.

Nr.	Pastabas pateikęs Komiteto narys / teismas	Pastabos, siūlymai	Pastabų, pasiūlymų įvertinimas
1.	D. Kantaravičius	Siūlytina įtvirtinti, kad kompetentingo subjekto 17.4 papunktyje nurodytas sprendimas atsisakyti nagrinėti pranešimą gali būti skundžiamas teisės aktų nustatyta tvarka.	Svarstyтина. Pažymėtina, kad Vidinių informacijos apie pranešimus teikimo kanalų įdiegimo ir jų funkcionavimo užtikrinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 14 d. nutarimu Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo įgyvendinimo“ (toliau – LRV Aprašas), 23 punkte nustatyta, kad sprendimas nenagrinėti informacijos apie pažeidimą turi būti motyvuotas. Tačiau nei LRV Apraše, nei Pranešėjų apsaugos įstatyme nenustatyta, kad atsisakymas nagrinėti informaciją apie pažeidimą yra skundžiamas. Vadovaujantis LRV Aprašo 25 punkto nuostatomis, apskundimo tvarka turi būti nurodoma tik baigus nagrinėti informaciją apie pažeidimą. Pranešėjų apsaugos įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 4 punkte nustatyta, kad asmuo dėl pažeidimo

			<p>kreipiasi tiesiogiai į kompetentingą instituciją, kai informacija apie pažeidimą buvo pateikta per vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą, tačiau atsakymas nebuvo gautas arba <i>nebuvo imtasi veiksmų reaguojant į pateiktą informaciją, arba priemonės, kurių buvo imtasi, buvo neveiksmingos.</i></p> <p>Taigi, manytina, kad atsisakius nagrinėti pranešimą, asmuo gali kreiptis tiesiogiai į kompetentingą instituciją (prokuratūrą), tačiau toks kreipimasis nebūtų laikomas kompetentingo subjekto sprendimo apskundimu.</p> <p>Vis dėlto Lietuvos Respublikos Konstitucija garantuoja asmeniui teisę kreiptis į teismą, jei jis mano, kad jo teisės ar teisėti interesai buvo pažeisti. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs, kad teisinis reguliavimas, įtvirtinantis asmens teisės į savo teisių ir laisvių teisminę gynybą įgyvendinimo tvarką, turi atitikti <i>inter alia</i> iš konstitucinio teisinės valstybės principo kylantį teisinio aiškumo reikalavimą ir įstatymų leidėjas privalo įstatymuose aiškiai nustatyti, kaip ir į kokį teismą asmuo gali kreiptis, kad iš tikrųjų galėtų įgyvendinti savo teisę kreiptis į teismą dėl savo teisių ir laisvių pažeidimo (žr., pvz., 2006 m. lapkričio 27 d. Konstitucinio Teismo nutarimą).</p> <p>Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, siūlytina svarstyti, ar Projekte įtvirtinti bendrą nuostatą, kad <i>Administracijos veiksmai ar neveikimas, susiję su šio Aprašo nuostatų įgyvendinimu, gali būti skundžiami teisės aktų (arba nurodant konkrečiai – Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo) nustatyta tvarka.</i></p>
--	--	--	--

2.	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	<p>Dėl Aprašo 9, 10 ir 12 punkto: Aprašo 6.1–6.2 papunkčiuose numatytas pranešimo pateikimas asmeniškai atvykus į Administraciją arba siunčiant paštu adresu: L. Sapiegos g. 15, 10312 Vilnius, t. y. Administracijos adresu. Neaišku, kaip pranešimas gali būti gautas kuriame nors teisme, esančiame kitu adresu. Jeigu kalbama apie atvejus, kai pranešimas pateikiamas ne Administracijai, o tiesiogiai teismui nesilaikant Aprašo 6.1–6.3 papunkčiuose nurodytų būdų, siūlytina tai aiškiai reglamentuoti atskirame Aprašo punkte.</p> <p>Pagal Aprašo 14.3 papunktį kompetentingas subjektas gautą informaciją apie pažeidimą patikrina ir sprendimą dėl šios informacijos nagrinėjimo ar atsisakymo ją nagrinėti priima per 5 darbo dienas. Aprašo 15.2 papunktyje taip pat numatytas 5 darbo dienų terminas informacijai persiųsti kitai institucijai, įgaliotai tirti atitinkamus pažeidimus (ne prokuratūrai). Siūlytina šiuos terminus suvienodinti ir Aprašo 15.1 papunktyje taip pat nustatyti 5 darbo dienų, o ne 2 darbo dienų terminą, skirtą persiųsti informaciją prokuratūrai.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Pagal pastabą patikslintos Projekto 9 ir 10 punktų formuluotės. Projekto 12 punktas aiškinamas sistemiskai kartu su Projekto 9 ir 10 punktais.</p> <p>Neatsižvelgta. Pažymėtina, kad Projekte terminai, taip pat ir terminas persiųsti gautą pranešimą prokuratūrai, nustatyti atsižvelgus į Pranešėjų apsaugos įstatymo bei LRV Aprašo reikalavimus. Pranešėjų apsaugos įstatymo 7 straipsnyje nustatytas 2 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos terminas persiųsti gautą pranešimą kompetentingai institucijai. LRV Aprašo 22 punkte taip pat yra nustatyta, kad tuo atveju, jei gauta informacija leidžia pagrįstai manyti, kad yra rengiama, daroma ar padaryta nusikalstama veika, administracinis nusižengimas arba kitas pažeidimas, kompetentingas subjektas nedelsdamas, bet <i>ne vėliau kaip per dvi darbo dienas</i> nuo informacijos gavimo dienos, persiunčia gautą informaciją apie galimus pažeidimus tokią informaciją įgaliotai tirti institucijai be asmens, pateikusio informaciją apie pažeidimą, sutikimo ir apie tai informuoja šį asmenį.</p>

		<p>Dėl Aprašo 17 punkto: siūlytina šį punktą papildyti papunkčiu, numatančiu, koks sprendimas priimamas kompetentingam subjektui nustatčius, kad pranešime nurodytas pažeidimas nepadarytas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Pažymėtina, kad nei Pranešėjų apsaugos įstatymas, nei LRV Aprašas nesuteikia teisės pačiam kompetentingam subjektui atlikti pažeidimo tyrimą. Atsižvelgus į tai, Projekte nustatyta, kad, gavęs pranešimą, kompetentingas subjektas atlieka jame pateiktos informacijos įvertinimą ir priima vieną iš sprendimų: arba atsisako nagrinėti pranešimą Projekto 16 punkte nurodytais atvejais, arba persiunčia jį nagrinėti pagal kompetenciją Projekto 15 punkte bei 17.2 ir 17.3 papunkčiuose nurodytais atvejais (prokuratūrai, kitai institucijai, kuri įgaliota tirti pažeidimus, Teisėjų etikos ir drausmės komisijai, Administracijos direktoriui ar teismo pirmininkui). Taigi, įvertinus galiojantį teisinį reguliavimą, manytina, jog konstatuoti, kad pranešime nurodytas pažeidimas nepadarytas pats kompetentingas subjektas neturi teisės.</p>
--	--	--	--